

Lp Lauri Läänemets
minister
Siseministeerium
info@siseministeerium.ee

Teie: 04.03.2024 nr 1-6/2917-1

Meie: 10.04.2024 nr 2-10/586-1

Tagasiside välismaalaste seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõule

Täname võimaluse eest avaldada arvamust eelnõule. Tallinna Ülikool tunnustab soovi vähendada halduskoormust seeläbi, et mitte esitada mitmekordselt andmeid ning kasutada andmete esitamisel juba olemasolevaid registreid. Eelnõu osas tekkinud ettepanekud on esitatud alljärgnevalt.

1. Eelnõu § 1 p 43

"43) paragrahvi 163 tekst loetakse lõikeks 1 ning paragrahvi täiendatakse lõigetega 2 ja 3 järgmises sõnastuses:

„(2) Õppeasutus või üliõpilasorganisatsioon ei pea esitama kutses andmeid, mille ta on kandnud Eesti hariduse infosüsteemi.

(3) Haridus- ja Teadusministeerium esitab Politsei- ja Piirivalveametile päringu peale andmed välismaalase Eestis õppimise kohta, milleks taotletakse tähtjalist elamisluba.““

Seletuskirja kohaselt saame aru, et kuna andmed EHISE ja PPA vajaduse vahel on erinevad, siis jääb õppeastusele endiselt kohustus esitada PPA nõudmisel täiendavaid andmeid. Sellise "pooliku" lahenduse korraldamine ei ole ülikooli vaates asjakohane. Leiame, et bürokraatia ja lihtsustamise eesmärgil oleks mõistlik muuta käesoleva seadusega koos ka EHISE põhimäärust ning kehtestata uute andmete esitamise kohustus. Praeguses välismaalse kutse vormis on nõutud õppekeele taseme miinimumnõuded kirjeldamine. Need andmed on EHISE õppekvade registris olemas, kuid ei ole seotud õppija andmetega. Selle või ka teiste andmete täiendav esitamine PPAle ei vähendada ülikoolide töökoormust ning ei ole seega ka kooskõlas eelnõus seatud eesmärkide ja kirjeldusega.

Ettepanek: täiendada EHISE põhimäärust nii, et tagatud oleks täielik andmekomplekt, mida PPA vajab.

Saame seletuskirjast aru, et 2029. aasta alguseks peaks valmima arendus, mille abil toimub infovahetus EHISE ja PPA vahel. Seletuskirjas on mainitud struktuurifondi rahastust, et arendada PPA ja HTMi-vahelist andmevahetust, aga mainitud ei ole, milliseid andmeid ja millise kiirusega soovitakse EHISest saada. Sellest oleneb aga see, mil määral peab süsteemiarendusse panustama ülikool, et x-tee kaudu kõik andmed õigeaegselt EHISesse

jõuaksid. Sealjuures on oluline ka, et EHISesse tekiks andmete ülekirjutamise võimalus, mida praegu kõigi andmete puhul ei ole lubatud.

Ettepanek: Muuta EHISe põhimäärust ning võimaldada EHISes andmete sujuvat ja haldusmenetluse seadustikust lähtuvat töötlemist.

2. Eelnõu § 1 p 66 (kutsuja kohustus)

Seletuskirjas on mainitud, et uus süsteem saab olema kasulik selleks, et erinevad haldusorganid (EMTA, haridusasutused, tööandjad jne) saaksid PPA-le infot anda, aga ei ole mainitud, mil määral välismaalase kutsuja süsteemist infot nõ vastu saab.

PPA on korduvalt ülikoolidele rõhutanud, et välismaalaste toetamine elamisloa saamisel on kutsuja kohustus. Praegusel juhul saame ülevaate välisüliõpilaste elamisloa taotlemise algusest, kui esitame PPAle kutse. Samas on probleemiks, see, et me ei saa ühtegi teadet selle kohta, kui isikule on elamisluba väljastatud. Seega peab iga üliõpilane eraldi pöörduma ülikooli poole ja esitama elamisloa andmed uuesti ülikoolile.

VMS-is uuendakse punkte, mis on seotud kutsuja kohustusega, aga ülikooli senine probleem on suuresti olnud selles, et me ei tea, millal meie kutsutud välismaalane Eestist lahku või kui ta saab elamisloa uuel alusel ning millal seega lõpeb meie kutsuja kohustus.

Kokkuvõttes tekib küsimus, et kas "ühe akna süsteemis" oleks ka ülikoolil võimalik vastu nõ infot saada. Näiteks saada teateid üliõpilase elamisloa otsuse osas ning teada, millised on isikud, kelle suhtes meil veel kehtib/ ei kehti kutsuja kohustus? Kui me enam kutseid ei saada ning info võetakse otse EHISest, kaob meil ka ülevaade taotlejatest, mis omakorda raskendab kõrgkoolil kutsuja kohustuse täitmist.

Ettepanek: Kavandatav andmevahetus võiks olla mõlemasuunaline, st ülikool esitab õppija andmed ning saab vastu andmeid, mis on seotud elamisloa staatusega ning õppija riigis viibimisega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tõnu Viik
rektor

Kaisa Jaaksaar, õppevaldkonna jurist
kaisa.jaaksaar@tlu.ee